

czerwiec 2022 r.

NEWSLETTER EDUKACYJNO-INFORMACYJNY

5 CZERWCA – ŚWIATOWY DZIEŃ OCHRONY ŚRODOWISKA

Obchody Światowego Dnia Środowiska, skupiające się w tym roku na zagadnieniach ochrony i regeneracji ekosystemów Ziemi, odbywać się będą pod hasłem: Reimagine, Recreate, Restore (Wyobrazić sobie na nowo, Stworzyć na nowo, Przywrócić do życia).

Obchody Dnia zbiegają się z inauguracją Dekady Narodów Zjednoczonych na rzecz Odbudowy Ekosystemów 2021-2030 (**United Nations Decade on Ecosystem Restoration**), mającej na celu podjęcie na masową skalę działań służących przywracaniu do życia zniszczonych ekosystemów, a jednocześnie zapobieganiu zmianom klimatycznym i budowaniu bezpieczeństwa żywnościowego oraz ochronie zasobów wodnych i bioróżnorodności Planety.

Źródło informacji:

<https://www.unesco.pl/nauka/article/28/5-czerwca-swiatowy-dzien-srodowiska/>

SYSTEM KAUCYJNY W POLSCE

W projekcie ustawy czytamy, że "system kaucyjny będzie mógł zostać uruchomiony po uzyskaniu zezwolenia na jego funkcjonowanie wydanego przez ministra właściwego do spraw klimatu w drodze decyzji. **Przedsiębiorcy wprowadzający produkty w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym będą obowiązani do uzyskania**

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

w ramach systemu kaucyjnego określonych poziomów selektywnego zbierania opakowań lub odpadów opakowaniowych. Butelki po napojach objętych systemem kaucyjnym, które zostaną zebrane poza tym systemem, nie będą wliczane do uzyskiwanych poziomów selektywnego zbierania. **Nieuzyskanie wymaganych poziomów wiązać się będzie z koniecznością uiszczenia przez wprowadzających opłaty produktowej."**

Czy istnieje rozwiązanie wspierające wprowadzenie tych założeń?

Tak. To wprowadzenie w Polsce **obowiązkowego systemu kaucyjnego na opakowania po napojach: zarówno dla jednorazowych z tworzyw sztucznych, metalu i szkła, jak i dla zwrotnych opakowań szklanych i plastikowych.** Z tego rozwiązania skorzystało już 11 państw europejskich: Chorwacja, Dania, Estonia, Finlandia, Holandia, Islandia, Litwa, Niemcy, Słowacja, Norwegia i Szwecja, a kolejne pracują nad jego wdrożeniem: Austria,

Na początku czerwca Rząd ogłosił, że wprowadzi na terenie całego kraju bezparagonowy system kaucyjny. Wiceminister klimatu Jacek Ozdoba podkreślał, że system "nie jest kosztem, tylko elementem związanym z opakowaniem". Zaznaczał, że nie ma mowy o podnoszeniu cen.

System kaucyjny w Polsce ma objąć:

- puszki o pojemności do 1 l;
- butelki szklane do 1,5 l;
- butelki plastikowe do 3 l.

— **Dodatkowo do systemu zostaną włączone szklane butelki jednorazowego użytku o pojemności do 1,5 l. Zmniejszy to zanieczyszczenie środowiska tzw. małpkami.**

Wiceminister wyjaśnił, że **system kaucyjny nie zacznie obowiązywać od razu, czyli od momentu wejścia nowych przepisów w życie. Ustawa ma zacząć obowiązywać w 2023 roku i będzie miała długie vacatio legis. Okres przejściowy na stworzenie systemu ma trwać minimum dwa lata** - poinformował przedstawiciel MKiŚ.

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

Filip Piotrowski z Polskiego Stowarzyszenia Zero Waste wskazała, że projekt spełni trzy podstawowe założenia:

1. pozwoli walczyć z zaśmiecaniem w przestrzeni publicznej,
2. wprowadzony zostanie obieg zamknięty w opakowaniach po napojach, co przyczyni się do dostarczenia większej ilości recyklatu,
3. powszechność systemu i objęcie wszystkich opakowań kaucją po napojach.

Korzyści z systemu kaucyjnego:

- Selektywna zbiórka opakowań po napojach wzrasta do 85 - 90 proc.
- System obejmujący opakowania wielokrotnego użytku generuje o 50% mniej emisji CO2 niż w przypadku opakowań jednorazowych.
- To jedyny sposób, aby osiągnąć cel 90% selektywnej zbiórki plastikowych butelek po napojach do 2029 r. To obowiązkowy wymóg dla krajów UE, jeśli go nie dotrzymany, będziemy narażeni na karę.
- To jeden z najskuteczniejszych instrumentów przeciwdziałania przenikaniu tworzyw sztucznych do środowiska.
- Może zmniejszyć ilość opakowań po napojach w oceanach nawet o 40%.
- Zapewnia recykling o lepszej jakości, pozwalający na wykorzystanie surowca w przemyśle spożywczym, a zebrane surowce osiągają znacznie wyższą cenę rynkową.
- To jedno z rozwiązań w ramach systemu tzw. Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta, w którym to wytwórcy i importerzy biorą na siebie część kosztów stworzenia systemu.

Źródło informacji:

<https://www.wwf.pl/aktualnosci/system-kaucyjny-gra-warta-kazdej-butelki>

<https://kaucyjny.pl/>

<https://www.facebook.com/eko.paulinagorska/photos/pcb.1207735936722250/1207735866722257>

<https://zero-waste.pl/wyjasniamy-jak-sie-ma-system-kaucyjny-w-polsce/>

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

<https://businessinsider.com.pl/twoje-pieniadze/rzad-wprowadza-system-kaucyjny-w-polsce-poznalismy-szczegoly/r1epc41>

<https://www.teraz-srodowisko.pl/aktualnosci/system-kaucyjny-puszka-malkpki-nowy-projekt-ustawy-11976.html>

MIT: BY ZWALCZYĆ GLOBALNE OCIEPLENIE, WYSTARCZY SADZIĆ WIĘCEJ DRZEW

MIT:

wystarczy sadzić wszędzie drzewa, na każdym nieurodzajnym kawałku ziemi drzewa. rośliny kochają dwutlenek węgla. klimat ciepły nasili wzrost roślin; drzewa spowodują ochłodzenie klimatu poprzez przechwytywanie dwutlenku węgla i kumulowanie wilgoci.

CO NA TO NAUKA?

Ochrona i sadzenie lasów nie skompensują rosnących emisji dwutlenku węgla. Co gorsza, dziś posadzone drzewa za kilka dekad znajdą się w nieodpowiedniej, cieplejszej strefie klimatycznej. Zgromadzony w lasach węgiel wróci do atmosfery – w rezultacie fal upałów, pożarów czy inwazji szkodników.

Źródło informacji i pełne wyjaśnienie:

<https://naukaoklimacie.pl/fakty-i-mity/mit-by-zwalczyc-globalne-ocieplenie-wystarczy-sadzac-wiecej-drzew-109/>

POLACY O ZMIANACH KLIMATU

Najnowsza edycja przeprowadzanego przez firmę 3M badania State of Science Index, które analizuje postawy społeczne wobec nauki, technologii czy klimatu, przynosi odpowiedzi na pytania o stosunek Polaków do ochrony środowiska. Dane pokazują

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

także sytuację w 16 innych krajach, w tym we Włoszech, Niemczech, Francji czy Wielkiej Brytanii. Polską edycję badania zrealizowano przy pomocy ankiety online na grupie 1003 pełnoletnich respondentów.

- Mniej niż jedna dziesiąta Polaków (8 procent) zaprzecza zmianie klimatu.
- 68 procent badanych odczuwa niepokój o życie swoje i swoich bliskich, a 67 proc. uważa, że zmiana klimatu dotyka ich osobiście.
- Najbardziej boimy się pogodowych ekstremów (65 procent), podwyższonej temperatury (63 procent) i braku dostępu do jedzenia (56 procent).
- Okazuje się, że w Polsce zwracamy dużą uwagę na oszczędzanie wody, na tle innych krajów bardziej dbamy o oszczędzanie energii, ale nie chcemy rezygnować z jedzenia mięsa.
- Choć mamy konkretne ekologiczne wskazówki dla samorządów czy całego społeczeństwa, jedna czwarta badanych przyznaje, że nie wie, jakie działania samodzielnie podejmować, aby być bardziej eko.
- Nawet 8 proc. badanych nie wierzy w to, że klimat się zmienia. Ten wynik jest analogiczny do danych z Francji, Wielkiej Brytanii, Niemiec czy Kanady.
- Jedna trzecia badanych Polaków (32 procent) zapytanych o to, jak bardzo się martwi, że w przyszłości może zostać zmuszona do zmiany miejsca zamieszkania ze względu na ekstremalne warunki pogodowe, nie widzi takiego ryzyka.
- W grupie 92 procent respondentów, którzy przyznają, że zmiana klimatu jest faktem, 67 procent uważa, że to dotyka ich osobiście, podczas gdy jedna czwarta (25 procent) twierdzi, że to nie ma wpływu na ich codzienne życie.

W jaki sposób Polacy starają się zmniejszyć efekty zmiany klimatu?

Zapytani o przykłady z ostatnich 6 miesięcy wskazują na:

- mniejsze zużycie wody (58 procent),
- mniejsze zużycie plastiku (47 procent),
- zmianę urządzeń na energooszczędne, np. urządzenia AGD (45 procent).

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

Polacy uważają, że **najważniejsze działania, które ich lokalne społeczności powinny podjąć, aby działać w sposób bardziej zrównoważony**, to:

- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do zasilania budynków użyteczności publicznej (48%),
- zwiększenie terenów zielonych poprzez tworzenie parków czy ogrodów (48%),
- ustanowienie limitów zużycia wody (42%).

Zdaniem badanych **5 priorytetów dla dużych firm produkcyjnych** to:

- zmniejszenie ilości plastiku stosowanego w produktach (56%),
- zmniejszenie ilości wody zużywanej do produkcji (54%),
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do zasilania obiektów (53%),
- ponowne wykorzystanie odpadów w procesie produkcji (52%),
- zmniejszenie ich ilości (51%).

Ograniczenie zużycia wody przez biznes jest dla Polaków znacznie ważniejsze niż dla ankietowanych z innych krajów. Mowa tu o Wielkiej Brytanii (36%), Włoszech (45%) czy Niemczech (46%).

Co powinno być kluczowe dla społeczeństwa w obecnej sytuacji?

Zdaniem badanych:

- znalezienie sposobów wytwarzania energii odnawialnej do zasilania domów czy pojazdów (60%),
- wypracowanie metod eliminowania odpadów w produkcji (58%),
- stworzenie technologii, które redukują emisję gazów cieplarnianych (57%),
- zapewnienie technologii monitorujących zanieczyszczenie powietrza (56%),
- opracowanie rozwiązań, które ochronią nas przed ekstremalnymi warunkami pogodowymi (53%).

– Wyniki badania *State of Science Index* wskazują jasno, że wśród Polaków znacząco wzrosła świadomość ekologiczna. Co ważne, skonkretyzowały się również nasze oczekiwania. Energia z odnawialnych źródeł, mniejsze zużycie wody, więcej terenów zielonych, redukcja emisji CO2 ... To wybrane obszary, które postrzegamy jako ważne dla

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

nas i dla otoczenia, w którym żyjemy. To również wyzwanie i zobowiązanie dla samorządów i sektora prywatnego. Muszą one coraz aktywniej podejmować działania i dostosowywać długookresowe strategie tak, aby odpowiadać na wyzwania klimatyczne i oczekiwania mieszkańców czy konsumentów – mówi Mariusz Wawer, dyrektor ds. relacji rządowych i ESG w 3M na Polskę i kraje Europy Wschodniej.

Co blokuje nas przed większą aktywnością proekologiczną?

Respondenci mówią przede wszystkim o tym, że:

- produkty ekologiczne są zbyt drogie (43%),
- nie widzą wokół siebie osób, które podejmowałyby działania proekologiczne (27%),
- nie wiedzą, jak to robić (24%),
- poprzez swoje zachowanie nie zrobią różnicy środowisku (21%),
- nie mają na to czasu (16%),
- środowisko zregeneruje się samo (8%).

Źródło informacji:

<https://biznesalert.pl/polska-zmiany-klimatu-sondaz-weekend/>

<https://marketingprzykawie.pl/espresso/8-polakow-zaprzecza-zmianie-klimatu-dane-state-of-science-index-3m/>

<https://www.egospodarka.pl/176039,Polacy-a-zmiany-klimatu-czy-i-jak-im-przeciwdzialamy,1,39,1.html>

TOP FILMÓW O EKOLOGII

1. [Pojutrze \(2004\)](#)
2. [David Attenborough: Życie na naszej planecie \(2020\)](#)
3. [Można panikować \(2020\)](#)
4. [WALL.E \(2008\)](#)
5. [Życ bez wody i elektryczności \(2021\)](#)
6. [Catching the sun \(2016\)](#)
7. [Pieńko \(Hell, 2011\)](#)

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ

8. [2030: Woda \(2014\)](#)
9. [Nie patrz w górę \(2021\)](#)
10. [Snowpiercer \(2013\)](#)

Źródło informacji:

<https://swiatoze.pl/top-10-filmow-o-klimacie/>

www.filmweb.pl

PODCASTY Z JESTEM ZIELONA – CZY ZIELONA DIETA URATUJE ŚWIAT?

Polecamy i zachęcamy do wysłuchania:

<https://jestemzielona.pl/czy-zielona-dieta-uratuje-swiat/>

Można też obejrzeć video na kanale Zielone na Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=D3SlupELHlk>

Z tego odcinka dowiesz się:

- Dlaczego statystyczny Polak je za dużo mięsa (i co to znaczy)?
- Kim jest fleksitarianin?
- Dlaczego jedzenie mięsa/ przetworów mięsnych nie jest dobre dla planety?
- Co to znaczy “dobre mięso”?
- Co jest dobrze mieć w kuchni i czym jest aromatyczna piątka?

Zapraszamy do polubienia, obserwowania funpaige’a naszego projektu

<https://www.facebook.com/Aktywna-szko%C5%82a-z-klimatem-i-zdrow%C4%85-atmosfer%C4%85-104626035483352>

Stowarzyszenie
Wspólnota
Bona Fide

AKTYWNA SZKOŁA
Z KLIMATEM I ZDROWĄ ATMOSFERĄ